

Til Energi- og miljø

Skogeierforbundets innspill til statsbudsjett 2020

Skogen har store muligheter for å bidra til det grønne skiftet. I Skog22-rapporten ble det anslått at verdiskapingen kan firedobles fra 46 mrd. kroner til 180 mrd. kroner.

Skogen binder og lagrer CO₂ gjennom fotosyntesen. Planter vi skog på nye arealer kan vi fjerne CO₂ fra atmosfæren, og dermed bremse klimaendringene. Skogplanting ses på som et svært viktig klimatiltak internasjonalt. I FNs klimapanelers spesialrapport om klimaendringer og landarealer er skogplanting i stor skala med i de aller fleste scenarier som begrenser oppvarmingen til 1,5 grader. I utviklingsbanen som legger en bærekraftig utvikling til grunn (SSP1), forutsettes det en økning i det globale skogarealet som tilsvarer størrelsen på Australia.

Netto binding av CO₂ i skogen tilsvarer halvparten av det årlige norske utslippet, ca. 25 mill. tonn. Dette skyldes i stor grad aktiv skogplanting på 50- og 60-tallet og at skogarealet øker. Vi klarer altså å både øke lageret av karbon i de norske skogene samtidig som vi øker hogsten. Dette viser betydningen av å plante skog. Skogplanting er et tema både for Klima- og miljødepartementet og for Landbruks- og matdepartementet.

Norges Skogeierforbund er skuffet over at regjeringen ikke følger opp prosjektet «planting av skog på nye arealer som klimatiltak» under KLD. Dette var en oppfølging av klimaforliket i 2012. Et prøveprosjekt ble gjennomført i 3 år, med godt resultat. Miljødirektoratet har beregnet at en landsomfattende satsing vil gi et meropptak av CO₂ i år 2050 på 1,8 mill. tonn CO₂. På tross av at sluttrapporten fra pilotprosjektet om planting av skog på nye arealer konkluderte med at skogplanting er et godt klimatiltak, er det ikke bevilget midler til dette i 2020 (kap. 1420, post 37). Skogplanting som klimatiltak var en del av Klimaforliket, som ble vedtatt i 2012. Etter 8 år med utredning må tiltaket settes i verk.

Norges Skogeierforbund mener det bør bevilges 30 mill. til skogplanting som klimatiltak i 2020, som en oppstart på en landsomfattende satsing. Bevilgningen bør trappes opp til 100 mill. kroner i løpet av en 3-årsperiode.

Skogvern, post 35

Bevilgningen til skogvern økes med 10 mill. kroner fra i fjor. Det varsles at betydelige arealer eid av Statskog SF kan ventes fremmet for vern i 2020, noe som gjør at bestillingsfullmakten på 351 mill. kroner videreføres. Bevilgningen er tilfredsstillende med tanke på de frivillige vern-prosessene som er planlagt sluttført i 2020.

I proposisjonen sies det at det i 2020 vil bli arbeidet med å konkretisere hvordan skogvernet kan gjennomføres slik at det får minst mulige konsekvenser for avvirkingen og det grønne skiftet. Skogeierforbundet er fornøyd med at dette nå følges opp. Vi har

allerede sett at det i noen områder oppstår problemer for næringslivet på grunn av utstrakt vern av skog i nærområdene (Arbor). Skogeierforbundet mener det er fullt mulig å verne 10 prosent av skogen, samtidig som man sørger for at vernet får minst mulig konsekvenser for avvirkingen og det grønne skifte. NSF viser til Granavoldenplattformen der det går fram at vern av skog ikke skal begrense skogens betydning i det grønne skiftet. Vi ber komiteen følge opp dette i sin komiteinnstilling.

Supplerende vern, post 33

Det er opprettet en egen post for nytt landbasert vern (post 33) som skal brukes til supplerende vern. Det følger imidlertid ikke med noen bevilgning i 2020.

Vi merker oss at det i budsjettproposisjonen er signalisert at det vil bli gjennomført en samfunnsøkonomisk vurdering før en avgjør det samlede nasjonale omfanget av et supplerende vern, og før en avgjør hvor en skal starte konkrete verneprosesser. Vi synes dette er en klok tilnærming.

Vi vil likevel vise til at Miljødirektoratet har gjort sin anbefaling om gjennomføring av det supplerende vernet. Skogeierforbundet er godt fornøyd med at direktoratet her legger opp til at det supplerende vernet ikke skal omfatte skogarealer, med unntak at vern av våtmarker i Finnmark der direktoratet forutsetter at eventuelt vern av skog skjer som frivillig vern.

Det er likevel grunn til å peke på Direktoratets anbefaling innebærer igangsetting av tradisjonelle verneprosesser i 284 områder med et samlet areal på 1,2 millioner dekar. Dette kan bli svært konfliktylft. Det kan unngås dersom myndighetene legger opp til å oppnå minnelige løsninger med de berørte grunneierne, etter modell fra ordningen med frivillig vern av skog. Dette forutsetter at myndighetene respekterer at et hvert areal faktisk har en verdi, og legger dette til grunn i diskusjonene om minnelige løsninger.

Biodrivstoff – kap. 5538, post 70, 71 og 72 Veibruksavgift

Regjeringen fjerner avgiftsfritaket for veibruksavgift på biodrivstoff over omsetningskravet. Fordi biodrivstoff er vesentlig dyrere enn fossilt drivstoff uten avgiftslette, innebærer dette at markedet for biodrivstoff i praksis begrenses til omsetningskravet. Omsetningskravet i 2019 var 12%, med et delkrav til avansert biodrivstoff på 2,25%. I 2020 øker omsetningskravet til 20%, med et delkrav til avansert på 4%. Siden avansert biodrivstoff teller dobbelt, betyr det et krav i volumprosent på 16%.

Det er uheldig at man i praksis begrenser markedet for biodrivstoff på denne måten. Det kan i verste fall skape usikkerhet rundt investeringer i norske anlegg for produksjon av avansert biodrivstoff.

Samtidig er det positivt at regjeringen slår fast at “framtidig auke i omsetningskrava for vegtrafikk og luftfart i hovudsak skal skje ved å auke krava for avansert biodrivstoff.” Dette bekrefter at markedet for avansert biodrivstoff vil vokse.

Ulv – kap.1420, post 65

Stortinget ba i juni 2016 (Vedtak nr. 770) regjeringen utrede mulige økonomiske ordninger for tap av eventuelle rettigheter eller belastninger innenfor ulvesonen. Tiltaket ble i 2018 ukvittert gjennom bevilgning av 19,8 mill. kr. i tilskudd til kommuner med ett eller flere ulverevir i Hedmark, Akershus og Østfold. For 2020 er det bevilget det samme beløpet som i 2019 på 20,56 mill. kr. Dette tilskuddet tilfaller i all hovedsak ikke grunneiere med tap, og bidrar derfor til å øke konflikten.

Mulige økonomiske ordninger for å kompensere tap av rettigheter eller belastning eller belastninger innenfor ulvesonen er ikke utredet. Vi mener at Klima- og miljødepartementet ikke har svart ut Stortingets vedtak og ber om at fattes et nytt anmodningsvedtak.

Oppfølging av anmodningsvedtak

Regjeringen vedtok i mars 2019 å endre lisensfellingsperioden for lisensfelling av ulv utenfor ulvesonen fra perioden 1. oktober til 31. mars til perioden 1. desember til 31. mai. Dette med bakgrunn I vedtak nr. 772, 6. juni 2016, hvor «Stortinget ber regjeringen vurdere å tillate lik jakttid i og utenfor ulvesonen.» Regjeringa ser anmodningsvedtaket som fulgt opp i statsbudsjettet for 2020.

Stortingets vedtak ble fremmet som et konfliktdempende tiltak. Etter vår vurdering var det konfliktdempende i tiltaket å få en mer effektiv gjennomføring av lisensfelling. Skogeierforbundet er ikke fornøyd med regjeringens oppfølging av Stortingsvedtaket. Dette med bakgrunn i at:

- man ikke har oppnådd lik jakttid
- man har utsatt lisensjakten utenfor ulvesonen slik at jakt på ulv ikke kan kombineres med elgjakt på samme måte som tidligere
- jakttiden på ulv innenfor ulvesonen er uendret og så kort at det kan være vanskelig å gjennomføre vedtatt felling.

Regjeringens oppfølging av anmodningsvedtaket har ikke bidratt til konfliktdemping. Vi ber om at Stortinget underkjenner oppfølgingen av anmodningsvedtak 772, 6. juni 2016.